

Институт за онкологију и радиологију Србије

Пастерова 14, Београд, Србија

+381 11 2067 100

iors@ncrc.ac.rs www.ncrc.ac.rs

01-112023/3798-8
26 DEC 2023

ПРОЦЕДУРА СТЕРИЛИЗАЦИЈЕ

Ознака процедуре	П.ЕПИ.09
Верзија	04
Датум усвајања	15.12.2023.
Аутори процедуре	Др Драгана Јовићевић Вера Мандић, ВМС Гордана Кукић, ВСТ Катарина Костић, ВМС Драгана Стојановић, ВМС
Носилац процедуре	Др Драгана Јовићевић
Процедуру одобрио	Доц. др Милан Жегарац

 <p>ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ</p>	Назив процедуре: Процедура стерилизације		Ознака: П.ЕПИ.09
	Датум: 15.12.2023.	Верзија: 04	Страна: 2 од 12

1.0 ДЕФИНИЦИЈЕ И СКРАЋЕНИЦЕ

ИОРС = Институт за онкологију и радиологију Србије

ОП сала = Одсек операционих сала

КОХ = Клиника за онколошку хирургију

ОДХБ = Одсек дневне хируршке болнице

РЗЈЗС = Републички завод за јавно здравље Србије

ОЕП = Одсек епидемиологије и превенције

ПЕФП = Служба за правне и економско финансијске послове

ВСТ = Виши санитарни техничар

2.0 ПРЕДМЕТ

Ова процедура одређује активности, носиоце активности, одговорности и документацију за спровођење процеса стерилизације.

3.0 ПОДРУЧЈЕ ПРИМЕНЕ

Подручје примене је у свим организационим јединицама ИОРС где процес рада захтева употребу стерилног материјала.

4.0 ОДГОВОРНОСТИ

Тим за стерилизацију одговоран је за:

- Унапређење процеса стерилизације
- Управљање ризицима

Главна сестра-техничар ИОРС одговоран/а је за :

- Верификацију Књиге евиденције периодичних контрола

Главна медицинска сестра клиника/ самосталних служби/ одељења је одговорна за:

- Вођење Књиге евиденције периодичних контрола
- Периодичне контроле вођења Књиге евиденције резултата бактериолошких контрола
- Периодичне контроле вођења Књиге евиденције резултата биолошке контроле

Главна медицинска сестра службе у клиници је одговорна за:

- Контролу вођења Књиге евиденције резултата бактериолошких контрола

Главна медицинска сестра одељења/одсека је одговорна за:

- Организацију контроле стерилисаног материјала
- Вођење Књиге евиденције резултата бактериолошких контрола
- Контролу вођења Књиге дневне стерилизације

 <p>ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ</p>	Назив процедуре: Процедура стерилизације		Ознака: П.ЕПИ.09
	Датум: 15.12.2023.	Верзија: 04	Страна: 3 од 12

Медицинска сестра одељења/одсека на стерилизацији је одговорна за :

- Пријем и контролу материјала за стерилизацију
- Спровођење стерилизације и контролу процеса стерилизације
- Издавање стерилисаног материјала на простору предвиђеном за то
- Вођење Књиге евиденције материјала за стерилизацију
- Спровођење биолошке контроле стерилизације по налогу ВСТ
- Контролу стерилисаног материјала на Одељењу операционих сала
- Вођење Књиге дневне стерилизације

Медицинска сестра одељења/одсека је одговорна за :

- Спровођење стерилизације и контролу процеса стерилизације
- Спровођење биолошке контроле стерилизације по налогу ВСТ
- Вођење Књиге евиденције материјала за стерилизацију
- Вођење Књиге дневне стерилизације

ВСТ је одговоран за :

- Уношење резултата бактериолошких контрола на нивоу ИОРС у електронску базу података
- Организацију микробиолошког испитивања и биолошку контролу стерилизације на нивоу ИОРС у договору са главним сестрама одељења/ одсека
- Израду месечног извештаја о епидемиолошком надзору у ИОРС
- Надзор над обављањем физичко – хемијске контроле стерилизације

5.0 ОПИС ПРОЦЕДУРЕ

Стерилизација је основни метод асепсе којим се постиже потпуно унуштавање свих облика микроорганизама (патогени, апатогени и њихове споре). То је профилактичка мера којом се спречава уношење инфекције у организам предметима који долазе у контакт са крвљу (инструменти, завојни материјал, гумене рукавице, течности) или ткивима испод нивоа епидерма.

Циљ стерилизације јесте осигурати потпуну одсутност микроорганизама.

Пре стерилизације мора се обратити пажња на следеће:

- Пре стерилизације неопходно је механичко прање и чишћење прибора, материјала, инструмената. Чишћење подразумева уклањање нечистоћа или било ког другог нежељеног материјала (крв, остаци хране, итд.). Циљ чишћења јесте осигурати видљиву чистоћу.
- Након прања, обавезно је испирање и сушење пре стерилизације.
- Само чист медицински прибор, материјал и инструменти моге да се стерилишу. Ако на површинама предмета још увек има соли или остатака

 <p>ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ</p>	Назив процедуре: Процедура стерилизације		Ознака: П.ЕПИ.09
	Датум: 15.12.2023.	Верзија: 04	Страна: 4 од 12

протеина они би могли деловати као заштитни омотач и ометати уништавање микроорганизама.

- Инструменти и прибор који ће се стерилисати морају бити суви. Влага на медицинским инструментима и прибору, због испаравања, може довести до расхлађивања што може неповољно утицати на исход стерилизације.
- Медицински инструменти и прибор који се стерилишу морају, колико је год могуће, бити растављени на саставне делове (ако је тако одредио произвођач) тако да сви делови буду доступни стерилизацији.

За унапређење процеса стерилизације и управљање ризицима одговоран је Тим за стерилизацију који је формиран на нивоу ИОРС а према Правилнику за контролу болничких инфекција.

5.1. Методе стерилизације у ИОРС су:

- Стерилизација сувом топлотом
- Стерилизација воденом паром под притиском
- Хладна стерилизација–стерилизација хемијским средствима (термолабилни материјали)
- Плазма стерилизација

Стерилизација сувом топлотом

Стерилизација сувом топлотом се врши у стерилизаторима. Сувим ваздухом се стерилишу предмети који подносе високу температуру-стаклени и метални предмети (маказе, пеани, пинцете, трахеостомске каниле, посуде за чување узорака хране...).

Поступак спровођења стерилизације сувим врелим ваздухом

1. Након завршене интервенције инструменте који се састоје из више делова расклопити, потопити у раствор дезинфекционог средства. Затим механички опрати детерџентом и водом. За прање користити меку четку. Употреба детерџента је битна , јер вода сама није у стању да уклони беланчевине и масне материје. Након прања инструменте посушити.
2. Чисте и суве инструменте сложити у касете.
3. Ставити индикаторске траке за контролу суве стерилизације.
4. Отворене касете поређети у стерилизатор
5. Затворити стерилизатор и укључити га.
6. Од тренутка постизања жељене температуре мерити време стерилизације.
Температура од 180°C = 1 сат
Температура од 160°C = 2 сата
7. По истеку времена предвиђеног за стерилизацију потребно је оставити стерилизатор и инструменте да се охладе.
8. Извадити и затворити касете са стерилним материјалом.

 <p>ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ</p>	Назив процедуре: Процедура стерилизације		Ознака: П.ЕПИ.09
	Датум: 15.12.2023.	Верзија: 04	Страна: 5 од 12

9. Прегледати индикатор траку (проверавање промене боје). Траку залепити у Књигу дневне стерилизације, написати датум и ставити потпис.

Стерилизација воденом паром под притиском

Стерилизација воденом паром под притиском је најпоузданији начин стерилизације. Обавља се у аутоклавима. Влажним ваздухом стерилишу се текстил (мантили, чаршави, компресе, завојни материјал, конци, ...), метални предмети (инструменти), гумени предмети и стаклени предмети (лабораторијско посуђе, ...), течности (дестилвана вода, подлоге, глицерин, вазелин,...).

Стерилизација се обавља на принципу стерилизације паром под притиском, где се материјал који се стерилише излаже дејству водене паре под притиском од 1,5 до 2,5 Бара, у зависности од тога шта се и којим програмом стерилише и на температури од 121 до 134 °С, у зависности од програма стерилизације. У зависности од врсте материјала коју техничар добије за стерилизацију, одређује се врста програма којим ће материјал бити стерилисан.

- У првој фази стерилизације која се зове предвакум, апарат убацује и извлачи пару из коморе где се стерилише материјал уз подизање и обарање притиска од 1 до -1 Бара. Тим мењањем притиска одбацује се могућност настајања ваздушних чепова (цепова) у којима би могао да се задржи атмосферски ваздух у материјалу и тиме угрози процес стерилизације. Ово се одвија при температури од 80 до 100 °С. Апарат за то време четири пута обара и спушта притисак.
- Друга фаза је фаза упуштања. У тој фази у комору се убацује пара. Подиже се притисак као и температура. Циљ ове фазе је достизање оптималних услова за стерилизацију тј. температура од 134 °С и притисак од 2,5 Бара у комори. Време трајања ове фазе зависи од количине материјала у комори.
- Трећа фаза почиње од момента када су притисак и температура константи (2,5 Бара и 134 °С).
- Након тога последња четврта фаза, сушење у којој се испушта пара из коморе и апарат почиње да суши стерилан материјал на температури од 80-90 °С и под негативним притиском од -1 Бар.

Целокупан процес од момента убацивања добоша и материјала до момента избацивања траје у зависности од програма.

Поступак спровођења стерилизације воденом паром под притиском

1. Након завршене интервенције, инструменте који се састоје из више делова расклопити, потопити у раствор дезинфекционог средства. Затим механички опрати детергентом и водом. За прање користити меку четку. Употреба детергента је битна, јер вода сама није у стању да уклони беланчевине и масне материје.

Лабораторијско посуђе се након употребе пере, суши и умотава у алумунијумску фолију.

 ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ	Назив процедуре: Процедура стерилизације		Ознака: П.ЕПИ.09
	Датум: 15.12.2023.	Верзија: 04	Страна: 6 од 12

Течности за стерилизацију се сипају у чисте флаше, затварају, чеп се покрива алуминијумском фолијом.

Машински третиран, опран и испеглан хируршки веш се из просторија вешераја допрема до одељења ОП блок са ДХБ специјалним колицима. Допремљен веш се броји и пребацује на друга колица која служе за трансфер веша до просторија за слагање и паковање наменских хируршких пакета.

2. Материјал се пакује за стерилизацију
3. Ставити индикаторске траке за контролу стерилизације
4. Сложити комплете у комору аутоклава
5. Пре укључења апарата треба проверити ниво воде у посуди за омекшалу (деминерализовану) воду и допунити уколико је то потребно. Затворити врата коморе аутоклава. Одврнути славине за напајање водоводском водом. Укључити прекидач за рад и задати жељени програм према упутству за рад аутоклава.
6. По истека времена предвиђењог за стерилизацију потребно је оставити стерилизатор и инструмент да се охладе
7. Извадити и затворити касете и добоше са стерилним материјалом
8. Прегледати индикатор траку (проверавање промене боје). Траку залепити у Књигу дневне стерилизације, написати датум и ставити потпис.
9. Након завршеног процеса стерилизације, стерилан материјал извади се из коморе и оставља у простор који је предвиђен за одлагање стерилног материјала

Хладна стерилизација–стерилизација хемијским средствима (термолабилни материјали)

Хладна стерилизација тј. висока дезинфекција се врши растворима дезинфекционих средстава предвиђених за хладну стерилизацију.

Извођење стерилизације: Механички опрани оовоиди, водичи за оовоиде, шилдови, бронхијални, назофарингелни и катетери за езофагус, као и бронхоскоп, бочице за O₂ претходно механички опрани, потапају се у радни раствор дезинфекционог средства. Радни раствор дезинфекционог средства се припрема према препоруци произвођача. Инструменти се након одређеног времена стерилизације (према препоруци произвођача), добро исперу стерилном дестилованом водом или стерилним физиолошким раствором.

Плазма стерилизација

Плазма стерилизација се врши у плазма стерилизатору. За овај поступак користе се високо фреквентна енергетска поља у којима се гас водоник пероксид доводи до стања плазме и користи као стерилизационо средство. Након коришћења водониковог пероксида у поступку стерилизације, нус производи који преостају након распадања су вода и кисеоник. Поступак се одвија у вакуму. За паковање материјала се користе специјалне фолије или омот који нема способност апсорпције. Циклус стерилизације

 <p>ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ</p>	Назив процедуре: Процедура стерилизације		Ознака: П.ЕПИ.09
	Датум: 15.12.2023.	Верзија: 04	Страна: 7 од 12

траје од 25 до 70 минута. Максимална температура на којој се одвија процес стерилизације је 55 °С. Након стерилизације материјал је спреман за употребу, стерилан и хладан. Стерилишу се камере, електрични водичи, оптике, метални микро инструменти, остали термолабилни материјали (силикон, најлон, пластика,..). Овом методом не могу се стерилисати материјали који садрже целулозу (папир и текстил и шупљи предмети слепог завршетка).

Контрола плазма стерилизације се врши биолошким и хемијским индикаторима. За спровођење контроле одговоран је виши санитарни техничар.

5.2. Паковање материјала за стерилизацију

Материјал за стерилизацију се пакује на више начина:

- Паковање у металне касете са одговарајућим филтерима
- Паковање у креп папир за стерилизацију (хавана папир – по могућству различитих боја, вишеслојно паковање), ово паковање омогућава већу сигурност јер се прво уклања спољашњи па унутрашњи део
- Паковање у кесе за стерилизацију које на себи поседују индикатор траке за контролу стерилизације
- Паковање инструмената у четири слоја тканине (чаршав и две компресе)
- Паковање у специјалне добоше

У ОП – блоку КОХ сетови хируршких инструмената и материјала пакују се за сваког пацијента посебно.

Хируршки веш пакује се на начин који у каснијој употреби омогућава мање покрета при отварању а све у циљу очувања стерилности. Хируршки веш пакује се у пакете заједно са санитарским материјалом (газом, тупферима, абдоминалном газом, завојима).

Хируршки пакети означени су као I и II :

Хируршки пакет I садржи:

• хируршки мантил	3 ком
• хируршки чаршав	2 ком
• хируршка компреса	2 ком

Хируршки пакет II садржи:

• хируршки мантил	1 ком
• хируршки чаршав (шлицани)	1 ком
• хируршка компреса	14ком
• газа 7,5x7,5цм	10 ком
• газа 15x7 цм	40 ком
• абдоминална компреса 40x25цм	6 ком
• навлака за покретни инструментарски столчић	1 ком

 <p>ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ</p>	Назив процедуре: Процедура стерилизације		Ознака: П.ЕПИ.09
	Датум: 15.12.2023.	Верзија: 04	Страна: 8 од 12

Оба хируршка пакета и комплети пакују се на два начина:

- Паковање у текстил сет
- Паковање у креп папир (папир за стерилизацију)

Паковање у текстил сет подразумева увијање у две компресе и хируршки чаршав (четворослојно паковање).

Паковање у креп папир (папир за стерилизацију) омогућава одржавање стерилности хируршког веша и хируршких инструмената који се одлажу после процеса стерилизације за време складиштења до тренутка коришћења.

Два омота стерилизационог папира омогућавају очување антимикуробне баријере, ојачавају паковање и омогућавају даљу гаранцију стерилности.

Хируршки пакети I и II као и хируршки инструменти обележени су индикатор траком за контролу стерилизације на који је утиснут датум важности стерилности пакета, односно сета.

Појединачни хируршки инструменти пакују се у фолије за стерилизацију, на којима постоји индикатор стерилности, а такође се означавају датумом важења исте.

5.3. Рок чувања стерилног материјала

Постоји низ поступака и мера за чување стерилног материјала :

- Проверити да ли је амбалажа (папир за стерилизацију, кесе за стерилизацију) сува, неоштећена
- Да ли је материјал спакован на адекватан начин (папир на папир, фолија на фолију)
- Да ли постоји трака за контролу стерилизације и да ли је променила боју
- Да ли је сет потписан од стране инструментарке која је сет паковала и да ли постоји комплетан датум када је стерилизација обављена
- Тек тада можемо материјал одложити у посебне просторије за чување стерилног материјала које морају да испуњавају следеће услове:
  - да су суве, са ограниченим кретањем особља
  - да поседују ормане који штите од прашине, морају бити глатких ивица и неоштећене површине како би се редовно могли дезинфиковати
  - оптималне температуре између 18 и 22 °C

Рок за употребу материјала за стерилизацију зависи од тога како је материјал запакован, од врсте стерилизације, као и од начина чувања.

Време трајања стерилности:

- Добоши и касете – 72 сата, односно три дана
- Креп-папир за стерилизацију – 6 недеља
- Кесе за стерилизацију – 12 месеци

 <p>ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ</p>	Назив процедуре: Процедура стерилизације		Ознака: П.ЕПИ.09
	Датум: 15.12.2023.	Верзија: 04	Страна: 9 од 12

Фабрички стерилисана опрема има рок стерилности најчешће пет година, ако се чува по прописима и у оригиналној амбалажи.

При складиштењу новог материјала водити рачуна да онај са старијим датумом стерилизације буде ближи и да се прво он користи.

Свакодневно се обавља контрола важности датума стерилности као и количина стерилног материјала у операционом блоку.

5.4. Централна стерилизација

Централна стерилизација се спроводи у КОХ-у у Одсеку Дневне хирушке болнице за потребе свих одсека, одељења, служби и клиника (сем Одељења хирургије и одсека хирушког интензивног лечења), ИОРС-а чији процес рада захтева употребу стерилног материјала који се може стерилисати једино у апаратима централне стерилизације.

Распоредом рада медицинских сестра Одељења Операциони блок са ДХБ који израђује главна сестра одељења дефинисане су две медицинске сестре које раде на пословима стерилизације у Дневном хирушком блоку (пријем нестерилног материјала, извођење стерилизационих циклуса, спровођење контроле стерилизационих циклуса, нотирање циклуса и издавање стерилисаног материјала).

Временски интервали за пријем нестерилног материјала за стерилизацију и преузимање стерилисаног материјала дефинисани су у складу са процесом рада Дневне хирушке болнице, према потребама одељења и према распореду коришћења лифтова у ИОРС.

Временски интервали за пријем нестерилног материјала су:

- 7:30, 9:45 и 12:15

Временски интервали за издавање и преузимање стерилисаног материјала су:

- 9:30, 12:00 и 13:30.

Материјал се допрема и преузима у пластичне мега боксове са поклопцом, који су прописно обележени налепницама и као такав се транспортује.

Припрема материјала за стерилизацију:

- Медицинска сестра распоређена на пословима централне стерилизације прима и издаје материјал за стерилизацију са појединих клиника/служби/одељења и одсека ИОРС у ОП у току пре поднева (до 14 сати).
- Приликом пријема врши проверу количине и врсте материјала и податке уноси у Књигу примопредаје материјала за стерилизацију.

Књига примопредаје материјала за стерилизацију садржи:

- датум и време примопредаје материјала
- одсек, одељење, службу која доставља материјал
- врсту материјала (инструменти, газа, др.)

 <p>ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ</p>	Назив процедуре: Процедура стерилизације		Ознака: П.ЕПИ.09
	Датум: 15.12.2023.	Верзија: 04	Страна: 10 од 12

- количину материјала
- потпис сестре са клинике/службе/одељење и одсека која је предала материјал за стерилизацију и преузела исти по завршеној стерилизацији.

5.5. Транспорт стерилног материјала

- Материјал за стерилизацију се у Одсек Дневне хируршке болнице доноси по унапред договореном распореду (поштујући време предвиђено за доношење материјала и одношење стерилног материјала).
- Материјал за стерилизацију са хируршког одељења и из одсека хируршког интензивног лечења допрема у одељење операциони блок на колицима која су за то предвиђена и одлаже на полицу предвиђену за нестерилни материјал. Пријем материјала врши медицинска сестра на стерилизацији, при чему попуњава књигу примопредаје материјала.
- Медицинска сестра на стерилизацији, након завршеног процеса стерилизације, стерилан материјал слаже на колица (предвиђена само за преношење стерилног материјала).
- По стерилан материјал долази медицинска сестра са одговарајућег одељења, и узима га са предвиђеног места.
- По преузимању истог води даље рачуна о његовом транспорту и складиштењу.
- Правилан транспорт стерилног материјала од места стерилизације до места употребе (одељење/одсек), врши се у затвореном пластичном мега боксу са поклопцем, затвореним касетама и добошима, до места где ће бити коришћен. Транспорт почиње од тренутка преузимања затворених касета или добоша у мега бокс за транспорт стерилисаног материјала.

5.6. Контрола стерилизације

Контрола стерилизације топлотом

1. Физичка контрола
  2. Хемијска контрола
  3. Биолошка контрола
1. Физичка контрола стерилизације обавља се праћењем параметара на апарату, тачније индикатор трака на којима апарат бележи ниво температуре и притиска за сваки сегмент стерилизационог процеса.
  2. Хемијска контрола стерилизације обавља се тако што се на сваки сет или пакет припремљен за стерилизацију лепи контролна индикатор трака која при постизању одређене температуре у комори апарата промени боју. Процесуирана индикатор налепница чува се у Књизи дневне стерилизације са уписаним датумом и сатом за сваки циклус као и потписаним лицем које је обављало стерилизацију.
  3. Биолошка контрола стерилизације спроводи се:
    - 1) **редовно** - једном месечно за сваки програм појединачно

 <p>ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ</p>	Назив процедуре: Процедура стерилизације		Ознака: П.ЕПИ.09
	Датум: 15.12.2023.	Верзија: 04	Страна: 11 од 12

- 2) **ванредно** - према епидемиолошким индикацијама (квар, сервис, неисправан циклус према физичким и хемијским параметрима, померање апарата, дуже некоришћење и др. у складу са *Правилником за контролу болничких инфекција ИОРС*)

Биолошку контролу стерилизације организује је ВСТ а у сарадњи са надлежним Институтом/Лабораторијом.

Поступак требовања индикатора за биолошку контролу стерилизације

- Требовање индикатора за биолошку контролу стерилизације врши ОЕП
- Индикатори се требују од надлежног Института/Лабораторије која има уговор са ИОРС
- ОЕП након преузимања индикатора (ампуле са популацијом бактерија *Geobacillus stearothermophilus*), обележава коверте са индикаторима (организациона јединица, назив апарата, програм стерилизације, датум и време стерилизације)и доставља организационим јединицама

Упутство за спровођење биолошке контроле:

Медицинска сестра која ради на пословима стерилизације:

1. Спроводи контролу стерилизације **у назначено време**
2. Вади индикатор из коверте (**индикатор не отварати!**)
3. Поставља индикатор у стерилизатор или аутоклав
4. Укључује програм стерилизације
5. Након завршеног процеса стерилизације индикатор вади и враћа у коверат и доставља у ОЕП

ВСТ/ВМС ОЕП:

1. Доставља индикаторе надлежном Институту/Лабораторији најкасније два сата након завршетка стерилизације са молбом за анализу индикатора.
2. У случају да резултати биолошке контроле покажу да је *стерилизациони процес био неадекватан*, биолошка контрола се понавља. Ако поновљена биолошка контрола покаже исто (неадекватност стерилизационог циклуса), обавештава се Служба за техничке и друге сличне послове ИОРС а апарат ставља ван употребе.
3. Након поправке апарата или његовог дужег не коришћења, пре његовог стављања у поновну употребу, обавља се биолошка контрола стерилизације.
4. Надлежни Институт/Лабораторија доставља у писменој форми резултате биолошких контрола ОЕП. Резултати се чувају у организационим јединицама где је спроведена биолошка контрола.
5. У ОЕП се води табела *Извештај о биолошкој контроли стерилизације по месецима за текућу годину по организационим јединицама*. Тај извештај се уноси у Извештај о контроли квалитета.

 ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ	Назив процедуре: Процедура стерилизације		Ознака: П.ЕПИ.09
	Датум: 15.12.2023.	Верзија: 04	Страна: 12 од 12

Контрола хладне стерилизације

1. ВСТ/ВМС ОЕП или узоркивач из надлежног Института/Лабораторије обавља микробиолошко узорковање.
2. Контрола бактериолошке исправности стерилисаног материјала врши се методом узимања бриса.
3. Након препорученог контактеног времена, стерилни материјал се вади из дезинфекционог средства, испира стерилном дестилованом водом или физиолошким раствором и узима се брис.
4. Брис се адекватно обележи, а потом се сви узорци адекватно збринути уз пропратну документацију (Организациона јединица ИОРС у којој је узет брис, врста узорка, датум узимања узорка) шаљу на анализу .

6.0 РЕФЕРЕНТНИ ДОКУМЕНТИ

- Закон о заштити становништва од заразних болести ("Сл. гласник РС", бр. 15/2016, 68/2020 и 136/2020)
- Правилник о спречавању, раном откривању и сузбијању болничких инфекција („Сл.гласник“ РС бр.1/22)
- Правилник за контролу болничких инфекција (ИОРС, 2015)
- Програм заштите од болничких инфекција у ИОРС, 2015.